

Warszawa, 13 maja 2020

**Wojewódzki Sąd Administracyjny w
Warszawie**
ul. Jasna 2/4
00-013 Warszawa

Skarżący:
Rzecznik Praw Obywatelskich
REGON: 012093073

adres do korespondencji:
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Organ:
Prezes Rady Ministrów

adres do korespondencji:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Strona:
Poczta Polska S.A.
ul. Rodziny Hiszpańskich 8
00-940 Warszawa
NIP: 525-000-73-13
KRS: 0000334972

reprezentowany przez:
adw. Krzysztofa Wąsowskiego

adres do korespondencji:
Elżanowski Cherka & Wąsowski
Kancelaria Prawna sp. k.
ul. Leona Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa

Dot. Decyzji BPRM.4820.2.3.2020
Sygn. akt RPO VII.511.26.2020.PKR
VII DK/Wa 60/20
VII SO/Wa 11/20

Odpowiedź na skargę

Działając jako pełnomocnik Poczty Polskiej S.A. (pełnomocnictwo w załączeniu) w związku z otrzymaniem Skargi Rzecznika Praw Obywatelskich (dalej jako „RPO”) z 29 kwietnia 2020 (dalej jako „Skarga”) na Decyzję Prezesa Rady Ministrów z 16 kwietnia 2020 (znak BPRM.4820.2.3.2020) (dalej jako „Decyzja”) niniejszym składam odpowiedź na Skargę oraz:

1. na podstawie art. 151 Ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.; dalej jako „p.p.s.a.”) wnoszę o oddalenie Skargi w całości podnosząc, iż Decyzja została wydana w oparciu o przepisy obowiązującego prawa, a wszelkie czynności podejmowane przez Poczta Polską S.A. miały podstawę prawną;
2. na podstawie art. 119 pkt 2 p.p.s.a. wnoszę o przeprowadzenie rozprawy;
3. wnoszę o niewstrzymanie wykonania Decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Rady Ministrów Decyzją polecił Poczcie Polskiej S.A. (dalej również jako „Spółka”) w Warszawie realizację działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19, polegających na podjęciu i realizacji niezbędnych czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w trybie korespondencyjnym.

Zaskarżonej Decyzji RPO zarzuca: brak podstawy prawnej oraz rażące naruszenie prawa, polegające na poleceniu Poczcie Polskiej S.A. realizacji zadania, które w dniu jej wydania nie leżało w sferze zadań operatora publicznego ("przeprowadzanie wyborów Prezydenta RP w trybie korespondencyjnym"), ponieważ przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 ze zm.; dalej jako „k.w.”) powierzają je odpowiednio komisarzowi wyborczemu, urzędnikowi wyborczemu, a także Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz Inspekcji Sanitarnej w przypadku osób poddanych kwarantannie (art. 53b k.w.), oraz naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 11 ust. 2 w zw. z art. 11 ust. 2a i ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 ze zm.) poprzez uznanie, iż polecenie przekazania Poczcie Polskiej S.A. spisu wszystkich wyborców wyczerpuje przesłankę zapobiegania COVID-19.

Powyższe zarzuty są bezzasadne. Na wstępie należy zaznaczyć, iż ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-

19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym na dzień 16 kwietnia 2020 r. (dalej jako „Ustawa z 2 marca 2020”) reguluje m. in.: „zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej tym wirusem, **w tym zasady i tryb podejmowania działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych** w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się tej choroby zakaźnej”, oraz „zadania organów administracji publicznej w zakresie **zapobiegania**” chorobie (art. 1 ust. 1 pkt 1 i 2 Ustawy z 2 marca 2020). Zgodnie z art. 2 ust.21 w/w ustawy **pojęciem przeciwdziałania COVID-19 objęto „wszelkie czynności związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych” choroby wywoływanej przez wirusa SARS-CoV-2.**

W art. 11 ust. 1 – 2 Ustawy z 2 marca 2020 r. ustawodawca przyznał wojewodzie oraz Prezesowi Rady Ministrów uprawnienie do wydawania poleceń obowiązujących odpowiednio wszystkie organy administracji rządowej działające w województwie i państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i inne, niż wymienione powyżej, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców. Polecenia mogą zostać wydane wyłącznie w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Prezes Rady Ministrów wydaje polecenia w drodze decyzji administracyjnej podlegającej natychmiastowemu wykonaniu z chwilą doręczenia lub ogłoszenia. W sytuacji, gdy przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy będącej podstawą do wykonania poleconych zadań ich wykonanie następuje na podstawie decyzji (art. 11 ust. 5 Ustawy z 2 marca 2020). Jak wynika z powyższego, w sytuacji wydania w Decyzji polecenia rozpoczęcia działań polegających na podjęciu i realizacji czynności niezbędnych do przygotowania przeprowadzenia wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku w trybie korespondencyjnym, Poczta Polska S.A. nie miała możliwości uchylenia się od wykonania nałożonego na nią obowiązku.

Zgodnie z art. 152 § 1, art. 157 §1, art. 166 k.w. organami wyborczymi są Państwowa Komisja Wyborcza będąca stałym najwyższym organem wyborczym właściwym w sprawach przeprowadzania wyborów i referendum oraz komisarze wyborczy pełniący funkcje pełnomocników Państwowej Komisji Wyborczej. Zgodnie z k.w. w brzmieniu na 16 kwietnia 2020 r. operator pocztowy uczestniczy w poszczególnych etapach przygotowywania wyborów:

- w działaniu informacyjnym wskazanym w art. 37d § 1 - 2 k.w. – tj. w przekazywaniu wyborcom druku bezadresowego umieszczanego w oddawczych skrzynkach pocztowych, z informacją „o terminie wyborów, godzinach głosowania, sposobie głosowania oraz warunkach ważności głosu w danych wyborach, a także o możliwości głosowania korespondencyjnego i głosowania przez pełnomocnika”;
- w doręczaniu pakietu wyborczego wyborcy, który zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego zgodnie z art. 53e § 4 k.w.;
- w odbieraniu od wyborcy koperty zwrotnej, w trybie określonym w art. 53 h ust. 1 i 2 k.w.;
- w przyjmowaniu, przemieszczaniu oraz doręczeniu przesyłek pakietów wyborczych oraz przesyłek kopert zwrotnych – art. 53 k § 1 k.w.

Jak wykazano powyżej, na operatora pocztowego został nałożony prawny obowiązek aktywnego uczestniczenia w „technicznym” procesie przeprowadzania wyborów. Wydane Decyzją polecenie realizacji działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19 tj. podjęcia i realizacji niezbędnych czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w trybie korespondencyjnym **nie wykracza w żaden sposób poza sferę dotychczasowych zadań operatora pocztowego w dniu wydania Decyzji.**

Ponadto Prezes Rady Ministrów Decyzją polecił Poczcie Polskiej S.A. **podjęcie czynności zmierzających do przygotowania, a nie do przeprowadzenia wyborów.** Decyzja nie ustanowiła więc Spółki organizatorem wyborów prezydenckich. Należy rozróżnić podmiot przeprowadzający wybory w sensie prawnym, od podmiotu wykonującego czynności techniczne. W konsekwencji nie sposób stwierdzić, iż Decyzja była niewykonalna dla Poczty Polskiej S.A., a Spółka nie mogła wykonywać na jej podstawie żadnych działań związanych z powszechnymi wyborami.

Należy zauważyć, iż w drugim zarzucie Skargi, RPO wskazał na naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy – tj. art. 11 ust. 2 w zw. z art. 11 ust. 2a i ust. 3 Ustawy z dnia 2 marca 2020 „poprzez uznanie, iż polecenie przekazania Poczcie Polskiej S.A. spisu wszystkich wyborców wyczerpuje przesłankę zapobiegania COVID-19”. Tymczasem, w Decyzji nie sposób odnaleźć jakiegokolwiek bezpośredniego lub pośredniego odniesienia do polecenia przekazania spisu wyborców. Wprost należy wskazać, iż Prezes Rady Ministrów nie wydał takiego polecenia. Polecił natomiast spółce Poczta Polska S.A. podjęcie czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów w trybie korespondencyjnym, jako działanie mające na celu przeciwdziałanie COVID-19, co oznacza, iż nakazał podjęcie wszelkich czynności do zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 oraz czynności profilaktycznych, w przypadku gdyby wybory odbyły się w pierwotnie wyznaczonym terminie. W związku z rozpoznaną kropelkową drogą rozprzestrzeniania się wirusa celowe jest unikanie dużych skupisk ludzkich oraz gromadzenia ludzi w jednym miejscu i pomieszczeniu, jakim niewątpliwie byłby lokal, w którym wyborcy pobieraliby karty do głosowania oraz oddawali głosy. Przeprowadzenie wyborów w trybie korespondencyjnym w dobie pandemii stanowi dla wyborców znacznie mniejsze ryzyko zagrożenia zdrowia i życia. W konsekwencji powyższego należy jednoznacznie stwierdzić, iż polecenie podjęcia czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów w trybie korespondencyjnym w oczywisty sposób wyczerpuje przesłankę przeciwdziałania COVID-19, stypizowaną w art. 11 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 2 marca 2020.

Należy zauważyć, iż podnoszony przez RPO fakt braku uregulowania w przepisach głosowania korespondencyjnego w wyborach Prezydenta RP (z czym z uwagi na treść chociażby art. 53a k.w. w brzmieniu na datę wydania Decyzji nie sposób się zgodzić) nie ma wpływu na ocenę wypełniania bądź nie wyczerpywana przez określone czynności, działania przesłanki przeciwdziałania COVID-19.

Niewątpliwie organizacja wyborów wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych wyborców, jednakże nie sposób uznać, aby nie było podstawy do takiego przetwarzania. Zgodnie z art. 51 ust. 2 Konstytucji RP władze publiczne mogą pozyskiwać, gromadzić oraz udostępniać informacje o obywatelach, w zakresie niezbędnym w demokratycznym państwie prawnym. Przeprowadzanie powszechnych wyborów niezaprzecalnie jest niezbędne w demokratycznym państwie prawa.

Zdaniem Spółki nie zachodzą podstawy do wstrzymania wykonania Decyzji z uwagi na zbyt ogólny wniosek w tym zakresie. RPO nie wskazał jakie trudne do odwrócenia skutki mogą zaistnieć w razie jej wykonania, ani jakie prawa obywatelskie mogą zostać naruszone, czy też o jakiej trwałej zmianie rzeczywistości mowa (bowiem z założenia wybory są cykliczne). Udzielenie ochrony tymczasowej na podstawie art. 61 § 3 p.p.s.a., uzależnione jest od wystąpienia potencjalnego zagrożenia powstania znacznej szkody lub trudnych do odwrócenia skutków, jako następstwa wykonania zaskarżonej decyzji przed rozpoznaniem skargi przez sąd. W obecnej sytuacji takie zagrożenie nie istnieje.

Jednocześnie wskazuję, iż nie wyrażam zgody na rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym i żądam przeprowadzenia rozprawy.

dr Krzysztof Wąsowski
ADWOKAT

Załączniki:

1. Pełnomocnictwo;
2. Odpis z KRS spółki Poczta Polska S.A.
3. Odpisy odpowiedzi na skargę